

👉 GOLFBEWEGINGEN - IN DE MARGE VAN 'DE ZEE'

De afgelopen weken is er veel over onze tentoonstelling 'De Zee – salut d'honneur Jan Hoet' gezegd en geschreven. Dagelijks komen vele nieuwsgierige bezoekers naar Mu.ZEE en verkennen ze vervolgens ook nog eens de stad en de elf verschillende locaties. Tot en met 19 april hebben we een Mu.ZEE zonder muren en een tentoonstelling zonder grenzen. Het is een geschenk om trots op te zijn.

Met de tentoonstelling 'De Zee' hebben we een oase van menselijkheid willen creëren, een 'universiteit van golven' om de woorden van de dichter Pablo Neruda te citeren. James Ensor Grote Marine gaat in gesprek met drie zeezichten op eenzelfde doek van William Turner. Er ligt een zee tussen beide musea (Londen en Oostende) waar de twee schilderijen los van elkaar worden bewaard. Er liggen zo goed als 70 jaren tussen het moment waarop Ensor en Turner hun zeeën hebben gerealiseerd. Nu hoeven we maar een kleine 7 meter te overbruggen om naar beide schilderijen te kijken.

Het samenbrengen van kunstwerken, de inrichting van een tentoonstelling – ik heb het vaker verteld en opgeschreven, daar ligt mijn passie. 'De Zee' had ik graag met Jan Hoet ingericht. Ik was nieuwsgierig naar zijn manier van kijken, van zoeken en combineren. Het heeft niet mogen zijn. Nu is er de herinnering aan talrijke gesprekken met hem over James Ensor, Jean Brusselmans, Gerhard Richter, Jan Toorop, Joseph Beuys, Marcel Broodthaers, Francis Picabia, René Daniëls, etc... Tijdens de inrichting van 'De Zee' heb ik vaak aan Jan Hoet lopen denken: het moment waarop het kleine werkje van William Blake uit de transportkist is gehaald bijvoorbeeld, of de dag waarop de sculptuur van Thomas Schütte in de tentoonstellingszaal met Pablo Picasso en Hanne Darboven is geplaatst.

Als hommage aan Jan Hoet hebben we kunstwerken uit zijn rijke tentoonstellingsleven naar Oostende gebracht. Zo komt zowel het kleinste als het grootste kunstwerk in 'De Zee' uit Hoet's Documenta in Kassel, in 1992: Belu-Simion Fainaru's 'You have always to start anew', een glas gevuld met water, een ei en een bootje; en Bill Viola's video-installatie 'The Arc of Ascent', nu te zien in de voormalige Cinema Capitale in de Langestraat.

'Kunstvaarders'

Oostende is meer dan ooit een kunststad. Onder de vlag 'kunstvaarders' bundelen Vrijstaat O., cultuurcentrum De Grote Post, Theater Aan Zee en Mu.ZEE de krachten. Eind januari brengen we samen 'Chambres d'O', een uniek festival met muziek, theater,

dans en beeldende kunst in gastvrije huiskamers in de stad. Mag ik het als een dubbele 'O' nog eens met een uitroepingsteken herhalen: Oostende is meer dan ooit een kunststad! Met dezelfde dubbele 'O' zou ik hier ook kort naar de toekomst willen kijken. Oostende, schoonheid en troost. Misschien mogen ze, zelfs al is het maar voor één keer, als een grote rollende golf samen worden uitgesproken. Het Mu.ZEE-team werkt in 2015 niet alleen aan de verhuis van de kunstwerken naar het nieuwe kunstendepot, we gaan over tot de inrichting en presentatie van een permanente museumvleugel, volledig gewijd aan het leven en werk van James Ensor en Léon Spilliaert. Er komt een solotentoonstelling Lili Dujourie in samenwerking met het SMAK in Gent en we brengen een selectie beelden en maskers uit de

👉 De voorzitter en de directeur-conservator in Mu.ZEE
© Foto: Huguette Devriendt

collectie van het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika in Tervuren, in dialoog met beeldende kunst.

Daarnaast en vooral 'ondertussen' blijven we het verzamelen van kunstwerken, archieven en verhalen als de kern van het museumbeleid uitdragen. De toekomst van het museum ligt in een actief verzamelbeleid. Dat vraagt tijd voor onderzoek en het betekent tegelijkertijd ook keuzes maken. Verzamelen is een uitnodiging. Ik zie het museum van de 21e eeuw als een groot oppervlak waarop verbindingen tussen verschillende verhalen en objecten worden gemaakt. Dat vraagt om een gemeenschap, het horizontaal samenbrengen van mensen die het museum een warm hart toedragen.

In Oostende is er zo'n gemeenschap. Ze wordt steeds weer voor het edele licht geboren.

Phillip Van den Bossche
directeur Mu.ZEE, Oostende

'Pro Luce et Pro Mare nobili sumus'
Roland Laridon, voorzitter Vrienden Mu.ZEE

👉 OVERZICHT ACTIVITEITEN

21 december 2014

Oostendse kerstmarkt in het Stadsmuseum (van 14 tot 21 uur) - zie p. 11

28 januari 2015, 19.30 uur

Opening expo in BZIO/IMBO, Zeedijk, Mariakerke (p. 9)

7 februari 2015

Nacht van de Oostendse musea (van 18 tot 22/23 uur) - zie p. 11

12 februari 2015, om 14.30 uur

Geleid bezoek aan de expo 'Uit de marge' in de Venetiaanse Gaanderijen (p. 5)

7 maart 2015, vanaf 10.15 uur

Algemene Ledenvergadering in de exporuimte van de Venetiaanse Gaanderijen

Algemene vergadering 2015

START VIERING 25 JAAR VRIENDEN VAN MU.ZEE 7 MAART 2015

Wij nodigen u graag uit voor de Algemene Ledenvergadering op zaterdag 7 maart 2015 om 10.15 uur in de exoruiimte van de Venetiaanse Gaanderijen (ingang zeedijk, bij het standbeeld van koning Boudewijn).

Het programma

- **Verwelkoming**
door Martine Meire, directeur-cultuurbeleidscoördinator van de stad Oostende
- **Werkingsverslag 2014**
door Johan Van Roose, secretaris
- **Financieel verslag 2014**
door Joël Nieuwenhuyse, penningmeester
- **Toespraak door gastspreker Phillip Van den Bossche**, directeur-conservator van Mu.ZEE
- **Korte toespraak 'Zomaar 25 jaar Schoonheid'**, door Roland Laridon, voorzitter
- **Slotwoord**
door Hilde Veulemans, schepen van Cultuur
- **Apotheose:** schenking van een kunstwerk aan Mu.ZEE ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van de Vrienden.

Met muzikale omlijsting (door leerlingen van het Conservatorium Oostende) en receptie (in de bistro van de Venetiaanse Gaanderijen), gevolgd door een feestelijke jubileumlunch in restaurant Savarin

Bestuur, Vrienden en genodigden tijdens de AV 2014 (©Valère Prinzie)

Degustatiemenu

Rode poon, advocado, algen, haringeitjes
Fontarech Pays d'Oc

Zeewolf, brandada, champignons
Vézelay Chardonnay Bourgogne

Chocolade, pinda, caramel

Mokka

€ 50 p.p. - voor 28 februari 2015 over te schrijven
op rekening BE16 0012 0908 3374
p.a. Albatrosstraat 10 • 8400 Oostende
met de vermelding 'feestmenu AV 07/03'

Begin februari 2015 ontvangt u een individuele uitnodiging via de post. Daarin staan alle verdere details vermeld.

Oostendse legenden

JAN HOET

Ons redactielid en kunstenaar Willy Bosschem heeft in de afgelopen twee jaar acht portretten gemaakt van personen die een band hebben met Oostende en die bekend zijn in een van de volgende disciplines: schilderkunst, film, fotografie, entertainment en zakenwereld. Op grond daarvan heeft de redactie besloten er een nieuwe rubriek aan te wijden: 'Oostendse legenden'. We starten heel toepasselijk met 'Jan Hoet - De Zee', naar aanleiding van de gelijknamige tentoonstelling die nog tot 19 april 2015 loopt in Mu.ZEE en op diverse locaties in Oostende.

Afmeting: 100 x 100 cm, Techniek: acryl op paneel
© Willy Bosschem

➤ HET LICHT, HET GROTE MYSTERIE, EN DE KUNST BIJ DE EXPO 'JAN DECLERCK'

Op donderdag 8 oktober had ik het genoegen om de tentoonstelling 'Jan De Clerck, de zee en Oostende' in te leiden. Deze tentoonstelling is in het Stadsmuseum te bezichtigen tot 31 januari 2015.

Jan De Clerck is op zijn best in het weergeven van fenomenen die in se moeilijk uit te beelden zijn, zoals de avondschemering, het vallen van de avond, straten bij mist, motregen en regen, duisternis, ochtendnevel, de dauw en de sneeuw op het landschap. Ook in de uitdrukking van gemoedsstemmingen bij het aanschouwen van zulke beelden is hij een meester. Zijn werken geven dan een 'état d'âme' weer. Met het gebruik van pastel, aquarel en aquapastel, gecombineerd met zijn typische streepjes-, puntjes- en sluiertechniek, bereikt Jan De Clerck in de uitbeelding soms fascinerende resultaten. Zoals bij de impressionisten, de neo-impressionisten en de pointillisten is ook bij Jan De Clerck de weergave van het licht, in al zijn gedaanten en verschijningsvormen, de grote uitdaging. Het onstoffelijke karakter van het licht is hierbij uiteraard het fenomeen bij uitstek dat alle aandacht verdient.

➤ 'Te Brugge, Het liefdesmeer' - © Fernand Khnopff

Zo waren de symbolisten meester in het weergeven van het geheimzinnige, het mysterieuze en het onuitsprekelijke. Ik denk hierbij aan Gustave Moreau, Odillon Redon, Maurice Denis, Edouard Vuillard, William Degouve de Nuncques en vooral Fernand Khnopff. De zeer bijzondere sfeer die hangt in de roman 'Bruges la Morte' van Georges Rodenbach, wordt meesterlijk en op subtiele wijze weergegeven in de werken van Fernand Khnopff, met mist, dauw en motregen. Sfeer uitbeelden is voor hem blijkbaar een klein kunstje.

Brugge is de stad bij uitstek van de spiegelende wateroppervlakten, van de stille reien en zo fascinerende gevelstructuren. Tegenover zo'n decor passen terughoudendheid en beheerstheid. In het slot van 'Bruges la Morte' zit blijkbaar reeds het thema van Rodenbachs volgende roman, 'Le Carillonneur':

"Les fenêtres étaient restées ouvertes... Et, dans le silence, arriva un bruit de cloches, toutes les cloches à la fois, qui se remirent à tinter pour la rentrée de la procession à la chapelle du Saint-Sang. C'était fini, le

➤ 'Oud Brugge' - © Jan De Clerck

beau cortège... tout de qui avait été, avait chanté – semblant de vie, résurrection d'une matinée. Les rues étaient de nouveau vides. La ville allait recommencer à être seule. Et Hugues continûment répétait : 'Morte... morte... Bruges-la-Morte...' d'un air machinal, d'une voix détendue, essayant de s'accorder: 'Morte... morte... Bruges-la-Morte'. »

In 1897 voltooid de fijnbesnaarde schrijver Georges Rodenbach 'Le Carillonneur', met ook Brugge als decor: zijn reien, het typische kantwerk van zijn gevels, op de achtergrond zijn beiaarden en klokken als spiegelklankbeeld bij uitstek van zijn romantische gevoelens. De muziek immers van de klokken die van hoger komen, draagt bij tot de klank en gemoeds sfeer van de stad en onderstreept: De Stilte.

Georges Rodenbach beschrijft zijn held, de beiaardier, zo'n beetje als de balsemer van de stilte in de stad. Zo kan men Jan De Clerck, in bepaalde topmomenten althans, beschouwen als een balsemer van sfeer, stilte en licht.

Het stille luidklokje van de Heilige Bloedkapel is nog altijd in Brugge te beluisteren. Daar, boven de Grote Markt honderd meter verder, dreunen ook de machtige tonen van de reusachtige beiaard van 28 ton in het Belfort.

Roland Laridon

➤ 'Kursaal Oostende' - © Jan De Clerck

UIT DE MARGE

Van 17 januari tot 1 maart 2015 vindt in de Venetiaanse Gaanderijen een speciale tentoonstelling plaats over 'Outsiderskunst' georganiseerd door de vzw WanderART in samenwerking met de dienst Cultuur.

De vzw WanderART wil een platform bieden aan een bijzondere groep van kunstenaars. In samenwerking met de dienst Cultuur van stad Oostende brengt ze het oeuvre van kunstenaars 'Uit de marge'. Kunstenaars die buiten de conventionele kunstwereld kunst maken, niet in een reactie op voorgangers of tijdgenoten, noch voor een publiek, maar kunst gemaakt zuiver voor het plezier van het creatieve of soms met een onweerstaanbare drang tot expressie, met een eigen vormtaal en thematiek en niet behorend tot een bepaalde kunststroming. Veelal een autodidactisch proces, met beperkte begeleiding in aangepaste kunstateliers of individueel op eigen initiatief. Het kan gaan om mensen met een beperking, om (ex-)psychiatrische patiënten, om (ex-)gevangenen,... Deze kunstenaars worden aangeduid met de term 'Outsiders'. De kunstenaar en zijn werk staan centraal. Vanuit de integratie en inclusiegedachte wil de vzw WanderART meehelpen om hen een zichtbare plaats te geven in onze samenleving.

De term Outsider ART werd de eerste keer gebruikt in 1972 door de Britse schrijver Roger Cardinal in zijn gelijknamige boek als het Engelse equivalent voor de term 'Art Brut', die oorspronkelijk geformuleerd werd door de Franse kunstenaar Jean Dubuffet in de jaren 1940.

De tentoonstelling is open op donderdag tot en met zaterdag van 14.00 tot 17.00 uur, zondag van 10.00 uur tot 12.00 uur en van 14.00 tot 17.00 uur.

Tijdens de krokusvakantie dagelijks open van 14.00 tot 17.00 uur (14 tot 22 februari 2015). Tijdens de Nacht van de Musea en de Galerijen op 7 februari open van 14.00 tot 23.00 uur met om 18.00 en om 19.00 uur een optreden van De Witte Wolven, een groep muzikanten uit 't Wit Huis in Loppem, een instelling voor volwassenen met visuele en andere problemen.

De Vrienden brengen een geleid bezoek aan de expo op donderdag 12 februari om 14.30 uur.

Gelieve in te schrijven bij martine.meire@oostende.be of 059/56.20.15.

TERUGBLIK OP GELEID BEZOEK AAN 'OOSTENDS PAVILJOEN 2014'

Op donderdag 13 november bezochten 29 leden de tentoonstelling 'Oostends Paviljoen 2014' in de Venetiaanse Gaanderijen. Ons lid Hugo Brutin gaf een bijzonder interessante rondleiding met duiding bij de werken van 87 kunstenaars. Twee van onze leden, de kunstenaars Liz De Koker en Richard Taecke, waren aanwezig bij het geleid bezoek.

Hugo Brutin en de Vrienden tijdens de rondleiding - © Martine Meire

Tijdens zijn vele omzwervingen – Sevilla, Valladolid, Guadalupe, Madrid, maar ook New York en Parijs - komt de schrijver Cees Nootboom steeds weer Zurbarán (1598-1664) tegen. Waarom houdt hij van deze geheimzinnige Spaanse schilder? Nootboom vraagt het zich af terwijl hij met evenveel ernst als passie de schilderijen van Zurbarán bestudeert.

Over de 'Verzoeking van de heilige Hiëronymus'

Oud is de heilige hier, verweerd, ontwereld, hij houdt zijn lange, magere oude mannenarmen afwerend uitgestrekt naar een gezelschap van musicerende jonge vrouwen. Zijn gezicht bevindt zich half in de schaduw zodat we de uitdrukking daarop niet werkelijk kunnen zien, maar toch kennen we die omdat de houding van de in het felle, onwezenlijke licht afwerende armen alles al vertelt: ga weg van mij, laat me alleen in deze woestenij, alleen met mijn heilige boeken en die schedel die de dood aanzegt, ga weg, laat deze kelk aan mij voorbijgaan. Zijn gezicht heeft hij afgewend, maar wat zou hij zien als hij keek? Geen geile verleidsters zijn het die daar staan, hetzelfde onnatuurlijke licht dat op zijn angstige armen valt toont ook het ernstige, melancholieke gezicht van de vrouwelijke muzikanten. Er jaagt, lijkt het, een storm langs de verduisterde hemel, alle tien vertalingen van tenebrae die mijn woordenboek geeft, zijn hier geldig: duisternis, nacht, blindheid, donkere plaats, hol, gevangenis, donkere vlek, verborgenheid, onbekendheid, verduisterdheid van de geest, droefgeestigheid. Wat doen die lichtende vrouwen daar in die dubbele duisternis, die van de met moeite nog zichtbare rots waarnaast de zelfkastijder geknield ligt in zijn scharlakenrode lendendoek (de kleur van kardinalen), en die van de jagende, dreigende noodlotshemel? En waar komt dat licht vandaan dat in de natuur niet bestaat, en dat die statische, loodzware groep zo genadeloos uitlicht: lichamen, gezichten, voorwerpen, het zo tastbare hout van harp, luit en gitaar, de gebeeldhouwde hals van de gitaarspelende vrouw van wie je de zachte, blanke huid onder je vingers voelt, de baldadige luxe van haar zware zijden

rok, de zwarte gaten van de doodskop, de lichtende, oprullende bladzijde van het boek dat hij aan het lezen was voor die vrouwen die hem stoorden in zijn zelfgezochte eenzaamheid. In dit detail wijkt de schilder van de schrijver af, want die heeft zijn visioen anders geschreven: danseressen zijn het daar die hem in zijn kluizenaarshut in de woestijn verrassen en die hem doen vluchten naar de gevaarlijke wildernis. Je vraagt je af wat voor schilderij het geworden zou zijn als Zurbarán zich aan het opgeschreven visioen gehouden had. Misschien zou de zinnelijkheid die nu verstild (stilgezet) is door de dan verbeelde beweging de monniken die zijn opdrachtgevers waren te veel geworden zijn, wie zal het zeggen. Nu is de enige die danst de geknielde heilige zelf, zijn armen voeren een lyrische beweging uit die angst en afweer moet uitdrukken, een vondst van de choreograaf. Zo dadelijk staat hij op en danst op die voor ons onhoorbare vrouwelijke muziek de dans van de weigering, de ontkenning, de versterving.
Uit: 'Zurbarán & Cees Nootboom', Atlas, Amsterdam/Antwerpen, 1992

Keuze van tekst en beeld: Roland Laridon

Verzoeking van de heilige Hiëronymus, Hiëronymietenklooster, Guadalupe, 235 x 290 cm

VERNIEUWEN LIDMAATSCHAP • VERNIEUWEN LIDMAATSCHAP

Wij roepen u op om onze vereniging te blijven steunen door uw lidmaatschap te vernieuwen voor 2015. Wij garanderen u een even boeiend en veelzijdig programma als in 2014, onder meer door de samenwerking met Mu.ZEE .

De lidgelden bedragen nu:

- Jeugd (tot 22 jaar): 15 euro • Individueel lid: 28 euro • gezin, samenlevingstarief 45 euro
- steunend lid: 50 euro • sponsor: 150 euro

Inlichtingen bij de penningmeester Joël Nieuwenhuyse (tel. 059/80.30.61)

TERUGBLIK OP BEZOEK VLADSLO-KOEKELARE

Op 18 oktober 2014 bezochten een 25-tal Vrienden 's morgens het stemmige Duitse soldatenkerkhof Vladslo, in een zacht door de bomen gefilterd zonlicht. Rond de middag verwelkomde restaurant 'De Inktpot' (in CC De Brouwerij in Koekelare) ons bijzonder gastvrij met een aperitief, een driegangmenü en koffie na. Voorafgaand aan het bezoek aan het Käthe Kollwitzmuseum, later in de namiddag, gaf voorzitter Laridon een presentatie over werk en leven van de beroemde Duitse beeldhouwster.

Detailopname van 'Het treurende ouderpaar'
© Foto: Yvette Descheemaecker

De Vrienden voor 'Het treurende ouderpaar' van Käthe Kollwitz in Vladslo
© Foto: Yvette Descheemaecker

Presentatie door Roland Laridon in CC De Brouwerij, Koekelare
© Foto: Yvette Descheemaecker

Wat krijgt u nu al?

Jaarlijks is er eind februari de **Algemene Jaarvergadering** met onder meer de altijd zeer gesmaakte feesttoespraak door de voorzitter, met muzikale omlijsting, receptie en feestmaal. Een ander topmoment is de **Garden Party**, begin juli, in de Venetiaanse Gaanderijen, na een geleid bezoek aan de tentoonstelling van dat moment. Het is een ontmoetingsmoment bij uitstek, rijkelijk voorzien van drank, geserveerd door de bestuursleden (bij slecht weer binnen).

En wat bieden wij u nog?

- Ons driemaandelijks tijdschrift *Pro Luce*, met nieuws over kunst en cultuur in Oostende
- Onze museumreizen: Cassel-Duinkerke en Käthe Kollwitzmuseum Koekelare in 2014
- **Speciaal in 2015: viering 25-jarig bestaan Vrienden**
- Bezoek aan privécollecties (Stichting Jenny & Luc Peire in augustus 2014)
- Gratis atelierbezoeken
- Gratis toegang tot alle tentoonstellingen in Mu.ZEE en uitnodiging voor de opening ervan
- Gratis toegang tot het Stadsmuseum, het Ensorhuis en het Permekemuseum
- 10% korting bij boekhandel Corman

Wat komt daar nog bij door de overeenkomst met de Raad van Bestuur van Mu.ZEE?

- 10% korting op aankopen in de museumshop van Mu.ZEE
- Uitnodiging voor lezingen, symposia en allerlei nevenactiviteiten van de Vrienden in Mu.ZEE

Kortom, u verdient uw lidgeld dubbel en dik terug met ons rijke aanbod aan activiteiten! Daarom blijven wij u graag als lid verwelkomen in 2015.

Het bestuur

TIEN 'TOPSCHILDERIJEN' OP DE TENTOONSTELLING 'DE ZEE'

In een speciale katern van 'De Standaard' (22 oktober 2014) worden op p. 12-14 'Dé Topwerken' (14 in totaal) besproken op de tentoonstelling 'De Zee – Salut d'honneur Jan Hoet'. Twee redactieleden van 'Pro Luce', Roland Laridon (voorzitter) en Femke Simonis (redactiesecretaris), hebben uit het bijzonder rijke aanbod op de eerste verdieping in Mu.ZEE tien schilderijen gekozen waarop zij de aandacht van de Vrienden willen vestigen.

1. Gustave Courbet, 'La vague', ca. 1869

Vanuit dit werk is het opzet voor de tentoonstelling 'De Zee' ontstaan en alleen al daarom verdient het de eerste plaats. In Etretat aan de kust in Noord-Normandië schildert Courbet in de zomer van 1869 een hele reeks golven, waaronder dit werk. Geen marine, maar een realistisch weergegeven golf die op de rotsen breekt, op een 'rots in de branding'. Boven zee worden de wolken voortgedreven, in eenzelfde beweging als de golven op de voorgrond. De verf is in dikke lagen met een paletmes aangebracht.

2. William Turner, 'Three seascapes', ca. 1827

Het bekende verhaal is dat Turner zich heeft laten vastbinden aan de mast van een schip om aan den lijve een hevige stormwind te ondergaan. Nadat hij die heftige ervaring had overleefd, wilde hij absoluut een woelige, stormachtige zee vastleggen in zijn werk. Het speciale van 'Three seascapes' is de drie in één: het doek toont meerdere landschappen, met twee keer de lucht en drie keer de zee. Maar je zou het werk ook kunnen omdraaien, waardoor de grenzen tussen lucht en zee vervagen en je niet meer weet wat nu het een en wat nu het ander is. Zelfs als je langer aandachtig stilstaat voor het werk, blijf je twijfelen. Is er soms ook een stuk strand tussen geslopen? Misschien is het beter het raadsel niet te ontwarren en het doek voor zichzelf te laten spreken. Het is al prachtig dat er een werk van Turner in Mu.ZEE aanwezig is!

William Turner, 'Three seascapes', ca. 1827 - foto: © Valère Prinzie

3. James Ensor, 'Christus bedaat de storm', 1891

Natuurlijk mag een werk van Ensor niet ontbreken in onze top tien. Niets voor niets is zijn devies 'Pro Luce nobilis sum'. In dit werk speelt hij met een werveling van eindeloze licht- en kleurschakeringen in een samenspel van zon, wolken, nevel en wind. Gedurfd zijn de kleuren: niet alleen de lichte tinten geel, wit, roze, maar ook groen en rood om de dreiging weer te geven. We hadden natuurlijk ook kunnen kiezen voor 'Grote marine' uit 1895, met het opvallende licht dat midden in het doek binnenvalt, maar de zwierige bewegingen in 'Christus bedaat de storm' zijn indrukwekkender.

4. Léon Spilliaert, 'De lichtboei', 1909

Wie Ensor zegt in Oostende, zegt meteen ook Spilliaert. Dus is het normaal om na een schilderij van Ensor een werk van Spilliaert te kiezen. Geen olieverf op doek, zoals in de eerste drie werken, maar inkt met pastel op papier. Deze materiaalkeuze van Spilliaert maakt het werk tot een intieme impressie van de gele kustlijn met de voren in het zand, naast een donkere golfbreker. De lichtboei prijkt als een lichtgeel rond baken in de blauwgrijze zee. Een mooi werkje naast de al bekende marines en de donkere, nachtelijke sfeerbeelden die Spilliaert van Oostende heeft gemaakt.

5. Gerhard Richter, 'Seascape (Morning Mood)', 1969

Heel bewust hebben we dit werk na dat van Léon Spilliaert gekozen. Met de zachte kleuren doet het denken aan de marines van Spilliaert. De donkere zee, met een zeer lage horizon, steekt af tegen een zeer lichte hemel met witte, roze, gele en blauwe pasteltinten. Het contrast tussen donker en licht is bijzonder subtiel weergegeven en verleent het werk een grote stilte en intimiteit.

Gerhard Richter, 'Seascape (Morning Mood)', 1969 - foto: © Valère Prinzie

6. Thierry De Cordier, 'Mer du Nord, Etude n° 1', 2011

We kunnen de verleiding niet weerstaan om dit werk te situeren tegenover dat van Gerhard Richter. Waar Richter de horizon heel laag plaatst, doet De Cordier net het tegendeel. De duistere, dreigende zee overweldigt door de juist zeer hoog geplaatste horizon, waardoor we door de zee verzwolgen lijken te worden. De materialen die De Cordier voor dit werk gebruikte, zijn olieverf en email.

Thierry De Cordier, 'Mer du Nord, Etude n° 1', 2011 - foto: © Valère Prinzie

7. Marc Chagall, 'Couple bleu au bord de l'eau', 1954

De scène die Chagall weergeeft, speelt zich af op het Griekse eiland Lesbos dat hijzelf in de periode rond 1954 bezocht heeft. In gouache op papier vertolkt hij zijn impressies van Lesbos, op basis van het bekende mythologische verhaal van de herder Daphnis en de geitenhoedster Chloë. In hun bevlogen liefde, in een innige omarming en symbiose, zweven zij tegen een achtergrond van diepbloauwe zeetinten en - als contrast - een groene geit. Een bijzonder kleurrijk en intiem portret van het beroemde liefdespaar.

8. Théo Van Rysselberghe, 'De baadsters', 1920

Op de voorgrond zien we levendige, door de zon gekoesterde baadsters in een zeelandschap dat in het licht gedrenkt is. De verf is in lichte, horizontale vlekjes op het doek aangebracht om de golfjes rond de baadsters weer te geven. Meer op de achtergrond is de zee kalmer en meer effen uitgebeeld.

9. Jean Brusselmans, 'De storm', 1936 – 1938

Naast elkaar hangen twee versies van 'De storm': een werk met grotere afmetingen (1936) en een van kleiner formaat (1938). Zijn ze identiek? Nee, er zijn kleine verschillen waarmee Brusselmans gespeeld heeft in de uitbeelding van de storm op zee. Die verschillen zien we vooral in de weergave van de golfslag en de wolken, in min of meer duidelijke cirkelbewegingen.

Marc Chagall, 'Couple bleu au bord de l'eau', 1954 - foto: © Valère Prinzie

10. Victor Servranckx, 'Haven, Opus 2', 1926

De strakke, crèmekleurige scheepscontouren (twee verticale schoorstenen en horizontale opbollende vormen) steken scherp af tegen een donkere, diagonale scheepsromp. Het werk is deels figuratief, maar neigt ook naar het abstracte. Het contrasteert totaal met de hierboven beschreven zeetaferelen: geen angstaanjagende, woelige of daarentegen kalme, lieflijke zee, maar de stille weergave van immobiele schepen in een haven.

Wij gedenken

Op 1 september 2014 is ons lid Stefaan Craeynest (° 1968) overleden. Hij was cellist bij Arco Baleno en als docent was hij o.a. verbonden aan het stedelijk conservatorium van Oostende.

Marcel Marlein (° 1931), bij velen bekend van de gelijknamige radio- en tv-zaak in de Kapellestraat en ook als wijnkenner, is overleden op 18 september 2014. Hij was jarenlang lid van de Vrienden en steeds trouw aanwezig op de Algemene Vergadering en bij alle andere activiteiten en festiviteiten van de Vrienden.

Ons Rotterdamse lid Henk de Bruin (° 1944) is op 7 oktober 2014 overleden. Hij was van beroep klokkenmaker en werkte 16 jaar in het reumacentrum van Rotterdam. Hij had zijn hart verloren aan Oostende.

BZIO

THEO VAN RINTEL EN MAX CONSAEL

Het Kunstcollege van het BZIO organiseert een tentoonstelling over de schilders Theo Van Rintel

(figuratief) en Max Consael (non-figuratief). De expo loopt vanaf **28 januari 2015 (opening 19.30 uur)** in het revalidatieziekenhuis BZIO-IMBO, Zeedijk 286 in Oostende (Mariakerke). Toegang vrij.

↘ OOSTENDSE BEELDHOUWERS TER ERE (DEEL 6)

Prachtige beelden in het bezit van de stad Oostende: een keuze door Roland Laridon

(Bron: Catalogus beeldhouwwerken, Museum voor Schone Kunsten - Oostende, 1988)

- Emile Bulcke, 'De wind', p. 11 (foto: Roland) - Leopoldpark
- Jozef Cantré, 'De jonge dichter', p. 17 (foto: Roland) - Mu.ZEE →

- Oscar De Clerck, 'De ontaalde', p. 29 (foto: Roland) - Mu.ZEE
- Jacky De Maeyer, 'Levensboom', p. 41 (foto: De Kievith) - Kerkhof Stuiverstraat →

- Juan José De Oliveira, 'Steigerend paard', p. 47 (foto: Roland) - Mu.ZEE
- Vic Gentils, 'Vic, Anny & Yvonne', p. 57 (foto: Roland) - Mu.ZEE →

- Georges Grard, 'De zee', p. 62 (foto: Roland) - Leopold II-laan, tussen Bloemenuurwerk en CC De Grote Post
- Gerard Holmens, 'Hulde aan Léon Spilliaert', p. 71 (foto: De Kievith) - Leopold II-laan, schuin t.o. Gerechtsgebouw
- Oscar Jespers, 'De vier elementen', p. 77 (foto: Roland) - voorgevel Casino-Kursaal
- Jef Lambeaux, 'Vuistkamper', p. 83 (foto: Roland) - Mu.ZEE
- Constantin Meunier, 'Oostendse visser', p. 91 (foto: Roland) - Mu.ZEE →

- Hubert Minnebo, 'Herinnering aan de stilte van een groot huis', p. 97 (foto: Roland) - Mu.ZEE
- Yves Rhayé, 'De grote keizer', p. 107 (foto: Roland) - Mu.ZEE →

- Rik Wouters, 'Borstbeeld van James Ensor', p. 142 (foto: Roland) - James Ensorhuis →

DE NACHT VAN DE MUSEA EN DE GALERIJEN

Waar kunst, muziek en woord elkaar ontmoeten op een koude winteravond.

Op zaterdagavond 7 februari 2015 kun je vanaf 18.00 uur tal van musea en (misschien nog onbekende) galerijen ontdekken tijdens De Nacht. Laat je inspireren door de aanwezige kunstenaars of kom gewoon de gezellige sfeer opsnuiven en geniet van muziekoptredens en woordkunst.

De musea en galerijen openen hun deuren van 18.00 tot 22.00 uur of zelfs 23.00 uur. De Nacht is volledig gratis, met uitzondering van Mu.ZEE.

De deelnemende huizen zijn: Kunsthuis Artine, Salon blanc, E^3, Kunsthuis Tussein, Art Gallery Ulenspiegel, Ithaka vzw, Exposure Value, Collectief Euphrosina B, Galerie Theobalds Boothuisje, L'Étage d'Euphrosine, Collectief Zevenennegentig, Galerie Jook, Square42, Kunstacademie aan Zee, Galerie G14, 't Grijs Huis, Kunstatelier Via Naturae, IDgallery, Galerie Beau site, Venetiaanse Gaanderijen, Fort Napoleon, Stadsmuseum, Ensorhuis, Galerie Tom Gerits, Mu.ZEE

Voor meer informatie: www.oostendecultuurstad.be

OOSTENDSE KERSTMARKT

Op zondag 21 december kun je tussen 14.00 en 21.00 uur genieten van de Oostendse Kerstmarkt op de binnenkoer van het Stadsmuseum!

Een greep uit het programma :

- SNEUKELEN en TEUSJES aan democratische prijzen: proef eens een kwêckhoane of de nieuwe Oostendse gin. Oostendse bieren zijn uiteraard ook van de partij. Daarbij zullen de totten, wuloks, gernoaskroketten, ploaten met stuute, lapkoes, ... uitstekend smaken.
- OSTENSCHEN MUZIEK: diverse Oostendse dj's voorzien hartverwarmende klanken tussen de optredens door. Om 15.00 uur brengt Pulle met z'n groep een kerstsessie. Om 17.30 uur zingt Laurentius nummers in het Oostends en als afsluiter staat de groep Klein Comité op het programma.

- EXPO JAN DE CLERCK: bezoek deze tijdelijke expo over de Oostendse kunstschilder. Samen met James Ensor, Constant Permeke en Léon Spilliaert behoort Jan De Clerck tot de vier grote traditionelen van de Oostendse schilderkunst.

- ORIGINEEL SHOPPEN: de heemkring De Plate verkoopt boeken, affiches en postkaarten. Andere kraampjes verkopen Oostendse gadgets.
- RONDLEIDING MET GIDS IN HET MUSEUM: om 14.30, 16.30 en 18.30 uur.
- LEUTE VOOR JONG EN OUD: onmisbaar voor een echte kerstsfeer is toch wel sneeuw. Daarom bestelden we alvast een witte kerst voor het Stadsmuseum. Komt dat zien! Voor de kleinsten is er een visput met leuke geschenkjes en vertellingen met spannende zeeverhalen in de belvédère van het museum om 14.00, 15.30 en 17.00. Wees op tijd want de plaatsen zijn beperkt!

- SPOOKVERHALEN en WONDERVERTELLINGEN: om 15.30 uur stelt Roland Desnerck zijn nieuwste boek voor. Ontdek meer over de Roesjhoart, de zeeduivel of de molfiets. Die laatste brachten pech mee op zee. Nieuwe vissers aan boord werden goed in de gaten gehouden omdat een van hen wel eens de molfiets kon zijn. Wees op tijd want vol is vol!

Boekcover Roland Desnerck - coverbeeld: detail van muraal fresco, geschilderd door Felix Labisse.

Meer info vind je op www.stadsmuseumoostende.be, stadsmuseum@oostende.be.
Stadsmuseum, Langestraat 69
Gratis toegang

PRO LUCE

Lidmaatschap

Jeugd (tot 22 jaar): 15 euro
Individueel lid: 28 euro
Gezin, samenlevingsstarief: 45 euro
Steunend lid: 50 euro
Sponsor: 150 euro
Inlichtingen bij de penningmeester Joël Nieuwenhuyse
(tel. 059/80.30.61)

Redactieraad: Roland Laridon (voorzitter), Willy Bosschem, Sonja Geeraerts, René Maes, Martine Meire, Valère Prinzie, Femke Simonis (redactiesecretaris).

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdrage.

Logo en emblemata: Willy Bosschem
Druk: Lowyck, Archimedesstraat 53, 8400 Oostende
T 059 33 33 99, info@lowyck.com
Fotoverantwoording: Valère Prinzie

Statuten gepubliceerd in de Bijlagen tot het Belgisch Staatsblad van 26 juli 1990 (Nr. 11538) en aangepast in het nr. van 15 juli 1999 (Nr. 10699), gewijzigd in het kader van de wet op de v.z.w.'s op 15 januari 2005, gewijzigd op 21 februari 2009 (Nr.11533) en op 22 februari 2014.

Deze vereniging is aangesloten bij de "Federatie van Vrienden der Musea van België" en bij de "Cultuurraad Oostende".

Maatschappelijke zetel: p.a. Roland Laridon,
Kaïrostraat 54, 8400 Oostende

Secretariaat: Johan Van Roose,
Kabeljauwstraat 5, 8460 Oudenburg

Penningmeester: Joël Nieuwenhuyse,
jnieuwenhuyse@telenet.be

Bankrelatie: IBAN: BE16 0012 0908 3374
BIC: GEBABEBB
Vrienden Mu.ZEE
p.a. Albatrosstraat 10, 8400 Oostende.

Altar, Kris Martin, 2014

Op het strand voor het Thermae Palace Hotel prijkt het kunstwerk 'Altar' van Kris Martin. Het werk is opgenomen in het kunstevenement 'De Zee, Salut d'Honneur Jan Hoet', nog tot 19 april 2015.

De kunstenaar installeerde een metalen frame dat een exacte kopie is van het kader van het beroemde vijftiende-eeuwse werk van de gebroeders van Eyck, Het Lam Gods, dat in de Sint-Baafskathedraal van Gent hangt. Het frame is leeg en nodigt de bezoeker uit een blik te werpen op de zee, door het 'raam' heen.

Door te kiezen voor een werk dat refereert aan Het Lam Gods wil Kris Martin nog eens extra nadruk leggen op de voorliefde van Jan Hoet voor dit meesterwerk. Hij verwijst ook indirect naar de tentoonstelling Sint-Jan met curator Jan Hoet in de Gentse Sint-Baafskathedraal in 2012.

Kris Martin (1972, België) is een conceptueel kunstenaar: hij brengt nieuw leven in oude zaken, objecten die hij zich toe-eigent, door simpele ingrepen. Zijn werk is poëtisch en contemplatief. Hij studeerde architectuur aan de Gentse Sint-Lucasschool, maar kwam uiteindelijk terecht in de beeldende kunst. Zijn beelden en objecten kunnen gezien worden in relatie met de tijd en herinneren ons aan de kortstondigheid en vergankelijkheid van het menselijke bestaan. Het kunstwerk weegt 700 kilogram, is zes meter hoog en vijf meter breed.

Martine Meire
directeur-cultuurbeleidscoördinator

Venetiaanse Gaanderijen-Zeedijk Oostende

Savaria
RESTAURANT

lowyck
& pluspoint
drukkerijen